

دوره ششم تقدیمه

جله
۱۶۱

شماره
۱۲۶

مذاکرات مجلس

تاریخ تأسیس آذربایجان

۱۳۰۵

جله پنج شنبه ۴
آبان ماه ۱۳۰۶

مطابق اول جادی الاول

۱۳۴۶

مندرجات

فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی

خواهد بود

یعنی از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در یک شماره منتشر نمیشود.

مطعنه مجلس

قیمة اشتراك

داخل ایران سالانه ده تومان
خارج « دوازده تومان

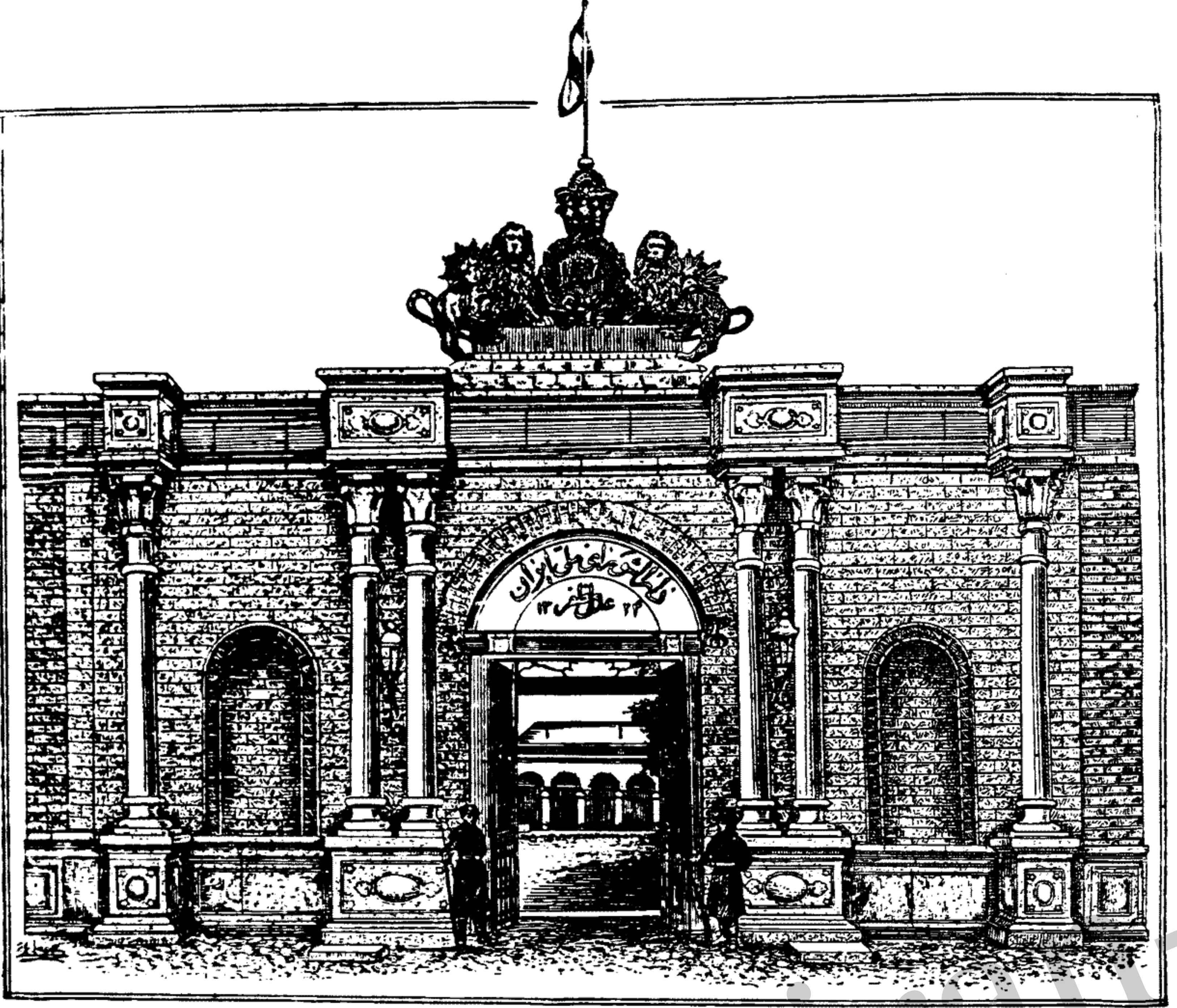
قیمة تک شماره

یک فران

فهرست منذر جات

۴۰

عنوان	از صفحه	الى صفحه
تصویب مرخصی آقایان حشمی و میرزا ابراهیم آشتیانی	۲۶۲۵	۲۶۲۴
مذاکره نسبت بخبر کمیسیون بودجه راجع شهریه فرخ خان ولد مرحوم میرزا کاظم خان و تصویب آن	۲۶۲۷	۲۶۲۶
اخذ رأی نسبت بقابل توجه بودن طرح قانونی راجع به ساختمان جسر سفیدرود و ارجاع آن به کمیسیون بودجه	۲۶۲۸	۲۶۲۷
مذاکره نسبت بخبر کمیسیون بودجه راجع به برقراری شهریه درباره وزنه مشهدی رحمن و تصویب آن	۲۶۲۹	۲۶۲۸
قانون برقراری هشت نومان و سه قران شهریه درباره فرخ خان بسر مرحوم کاظم خان از ابتدای سنه ۱۳۰۲	۲۶۲۱	۲۶۲۱
قانون برقراری ده تومن شهریه در باره وزنه مرحوم مشهدی رحمن		

مذاکرات مجلس دوره ششم تقاضی

صورت مشروح مجلس ینج شنبه ۴ آبان هاه ۱۳۰۶ مطابق اول جادی الاول ۱۳۴۶

جلسه ۱۶۱

غائبین با اجازه جلسه قبل
آقایان: کی استوان - اعتبار - امام جمعه شیراز - دشتی
سید ابراهیم ضیاء - آقا علی زارع - زوار - میرزا محمد تقی
طباطبائی - ملک آرائی - آیت الله زاده اصفهان

(مجلس دو ساعت و نیم قبل از ظهر برگانه آفای
پیرنیبا تشکیل گردید)
(و صورت مجلس سه شنبه دوم آباناه
را آفای بنی سلیمان قرائت نودند)

غایبین بی اجازه جلسه قبل آقایان : محمد ولی خان اسدی - اعظمی - نظام ماف - مهدوی - عباس میرزا - افسر - حاج حسن آقا ملک - جوانشیر - میرزا حسن خان ونوق - حاج غلامحسین ملک

دیر آمدکان با اجازه جلسه قبل

آقایان : دکتر سنگ - نجومی - نوبخت - حاج شیخ بیات - نفه الاسلامی - محمود رضا - کازرون - افخمی.

دیر آمدکان فی اجازه جلسه قبل

آقایان : شربعت زاده - پاسائی - قوام شیرازی - امیر اسدالله خان عامری -

رئیس - صورت مجلس اعتراضی ندارد ؟
(کفته شد . خیر)

رئیس - صورت مجلس تصویب شد . رأی میگیریم

برای ورود در دستور آقایان موافقین قیام فرمایند
(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . خبر کمیسیون عرايض و مخصوصی راجع مخصوصی آقای حشمتی
(شرح ذیل خوانده شد)

آقای حشمتی نماینده محترم محلات نظر باشند که معالجه کلیه ایشان منجر به جراحی و شکافتن بہلو و بیرون آوردن سنکهای کلیه ولزوم بودن مدن در مرضخانه برلن شد

دو ماه و شانزده روز اجازه مخصوصی خواسته کمیسیون عرايض و مخصوصی تقاضای نماینده محترم را نحت شور

در آورده یس نز نحقیق صحت مندرجات تقاض نامه نماینده محترم را تصدیق و عذر ایشان را موجه دانسته

دو ماه شانزده روز مخصوصی نماینده محترم را تصویب می نماید .

رئیس - آقای آقا سید بعقوب آقا سید بعقوب

آقا سید بعقوب - بنده اولاً اریک اغفالی که قبل بوده و ابن کمیسیون از آن اطلاعی نداشت فقط کمیسیون محترم عرايض کرده شکایت میکنم . کمیسیون

تقاضائی را که نماینده محترم فرمودند دو ماه و شانزده روز بود آنهم برای معالجه که بتنه خود حضرت علی نصیق میفرماید يك نفر نماینده که مرض شد و محتاج به جراحی و در آوردن سنگ کلیه « قسمت دیگر شد و در مرضخانه محبور شد توقف بکند حق دارد نهاین اجازه را بخواهد و کمیسیون عرايض هم بپذیرد و در این قسمت بمحضی بر کمیسیون عرايض نیست که چرا بقه مخصوصی شان را ذکر نکرده است برای اینکه سابقه مخصوصی ایشان در کمیسیون عرايض قبل بوده است و ابن کمیسیون ابدأ اطلاع ندارد دوم اینگه فرمودند افراط و تفریط میشود یعنی کمیسیون قبل اجازه نمیداده است و این کمیسیون اجازه میدهد عرض میکنم کمیسیون فعلی عقیده اش این است که کمیسیون قبل کار خوب نمی کرده است و این بتنه کار خوب نیست اجازه که با عذر موجه باشد ز قبیل همین اجازه نماینده محترم که مرض بوده اند و حقیقته يك مرض نزدیکی هم داشته اند که محتاج مجرایی بوده است است قسمت سوم این است که حضر تعالی تصویر بفرمائید باید داده شود . هر مؤسسه می که حضر تعالی تصویر بفرمائید اگر یکنفر مستخدمی داشته باشد میدانند وقتی مرض شد او را از آن مؤسسه بیرون نمیکنند که چون مرض شدی از این مؤسسه برو و بتو حقوق نمیهیم اینجا هم مثل سایر مؤسسات می است . اگر يك کسی مرض شدو عذر موجه بپیدا کرد بتنه باید کمیسیون عذر موجه او را بپذیرد و اما اینکه فرمودند ایشان متمولند و باید این جرمی را تقدیم مجلس بگند عرض میکنم انده نمیدانم مراد از تمول عبارت از يك مقدار ملک است که با هزار خون دل باید اداره بگند وزحمت بگشند و بالاخره بقدر مالیات و عوارض از آن بعمل نیاید ؟ اگر این تمول را میگویند که این بمنظرنده همچو تموی نیست که ایشان بتوانند صرف نظر از این حقوق مخصوصی شان بفرمایند و اگر تمول دیگری دارند مثل سایر متمولین که در بالک ها با جاهای دیگر است و ما نمیدانیم بایک

رئیس - تصویب نمایند
(ایشورت رجوع مخصوصی آقای آقا میرزا ابراهیم شتبیان شرح ذیل خوانده شد)
آقای آقا میرزا ابراهیم اشتبیان نماینده محترم و رامین بواسطه مريض بودن يك از استگنان اش تقادی پازده روز مرخصی نموده کمیسیون عرايض و مخصوصی بعد از شور و مدافعه در تقاضا نامه نماینده محترم مرخصی بازده روزه نمایند محترم را تصویب و ریبورت آرا تقدیم مبارد

رئیس - آقای کازرونی

کازرون - موافق

رئیس - رأی گرفته میشود مخصوصی بازده روزه آقای آقا میرزا ابراهیم آشتبیان آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند
(غالب نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . خبر کمیسیون بودجه قرائت می شود ...
بیشنهای آقای محمود رضا خوانده میشود .
(شرح ذیل خوانده شد)

بیشنهاد میکنم خبر کمیسیون مبتکرات راجعه جسرسفید رود در درجه اول جزو دستور باشد .

رئیس - بفرمائید

محمود رضا - چون این طرح مدتی است تقدیم مجلس شورای ملی شده و بکمیسیون مبتکرات مراجعت شده است و آقایان نمایندگان محترم هم در این باب نهایت شده اند

دقت را کرده اند و عموم اهالی گیلان هم مبتلا باین موضوع هستند خواستم تقاضا کنم که آقایان اجازه بدهند جزو دستور باشد.

رئیس - مخالف ندارد؟
زوار - بنده مختلف
رئیس -- بفرمائید

ذوار - با این پیشنهادی که تماينده محترم گردید موافقم ولی اگر در درجه دوم باشد، این بیچاره فرخ خان الان سه ماه است معطل است می آید اینجا گردن کج نکاه میکند به مقدرات خودش. ده دقیقه هم پیشتر کار ندارد آن را تکلیفش را معین بفرمائید و بعد کنید به قبول بعد این پیشنهاد نموده هم موافقم بعضی از تماينده کان - بعد از مهل فرخ خان داش طلوع - داش در درجه دوم

(عده واحد خبر کمیسیون بودجه بشرح ذیل خوانده شد)
مده و حده - وزارت املاکه مجاز است ماهی ۸۳ قران از محل اعتبار شهریه و مستمره در وجه فرخ خان پسر مرحوم گیلان کاظم خن عضو سابق کمرکات ز ابتدای سنّه ماضیه ۱۳۰۳ تا ۱۵۰۶ عقرب ۱۳۰۶ که هیجده سالش تمام میشود کارسازی نماید
رئیس - آقی زوار

زوار - موافق
رئیس - آقی کازرون

کازرون - نمده بجدیت در این قبیل عسائل مختلف و چنانکه ز دوره چهارم بعرض مجلس رسیده ام حالا هم عرایض خودم ر تکرار میکنم م بنده بگیر آنکه مدخله از مجلس شورای ملی میکند فرخ خن مراجعت میکنم بداره گمرک و اشتغال و استفاده به قابل اتباع باشد و بد نسبت تمام افراد و مردم جهان و ساری بکنیم یعنی به یکنیم شهریه در تحت چه عنوان باشد ندهیم؟ اگر در ازاء خدمت است بنده بگذرانید که هر کس خدمت کرده بنده و شهریه بدهیم در ازاء فقر است؟ در ازاء احتیاج است؟

(اسامي رأي دهنده کان)

آقایان: عصر انقلاب - عماد - عماد - عاد - احتشام زاده - محمود رضت - ملک مدن - حاج آقا رضا رفیع - غلامحسین میرزا مسعود - مفق - لمبخت - بهار دواتشانی - شیوه ای - بالیزی - فرمد - میرزا سید مهدی معمتم - حج میرزا مرتضی - حاج آقا حسین - میرزا ابراهیم آتشیان - فومی - شیخ لاسلام ملا بری طبطبائی دبه - امام جمهوره - بامداد - زوار - عراقی - ایلخان - استبدادی - امیر اسد الله خفت - عامری - اعتبار - جشنی - آقا سید حسین آقایان - دکتر سنک - جلائی - سرتضی قلیخان بیات - حیدری ملک ابرج میرزا نیمود - وزیری - ابراهیمی - بخشی خان زنگنه - یاسائی - شربعت زاده - صالحی لرستان - میرزا یوسف خان عدل - محمد آخوند - میرزا عبد الله خان وثوق - ارباب گیخرسرو - نقہ الاسلامی - اسکندر خان مقدم - سهراب خان سا نهیان - ذو القدر میرزا ابراهیم خان قباء - سلطان محمد خان عامری - محمد ولی میرزا - دکتر مصدق - نجومی - فرشی - میر تمتاز - دیوان ییکی - نصرت الله خان اسکندری - دلتر طاهری - جهانشاهی - دکتر لقمان - مولوی - فهیدی - حقویوس - افشار - خطبی - سی سلیمان - نگهبان فرهمند - حشمتی - فخمی

رئیس - عده حضار ۹۲ با هفتاد و چهار رأی تصویب شد. خبر کمیسیون متکرات راجع به جسر سفید رود فرائت میشود.

(شرح ذیل خوانده شد)

ماده واحده - وزارت مالیه بجز این ماده واحد عایدات راه بایت ۱۳۰۶ با از محل صرفه جوئی ۱۳۰۵ تا حدود بیست و پنج هزار تومن برای ساختن بنده متحرک (جسر) بین رشت و لاہیجان به وزارت فوائد عامه اعتبار مدهد. بل منبور روی سفید رود در نقطه رشت آباد و گیسم ساخته خواهد شد.

محمود رضا و جعی از تماينده کان

استحقاق را دارد که نان هیجده سالگی از عاشر هشت تومان و سه قران خرج تحصیل استفاده کند. منتهی حالا آن شبیهی که اداره گمرک کرده بود وزارت مالیه اصلاح آن را مجلس پیشنهاد کرده و نذکر داده که در اینجا از طرف اداره گمرک بنده شباهی شده و اسم فرخ خان از قلم قنده و تصویب آن را خواسته است و وظیله بنده هیجده برسد او این شهریه را استحقاق درد و بید باو برداخته شود و جمع این مبلغ هم بهمه جهت سیصد و شصت و هشت تومنان میشود و شهریه جدیدی هم نیست.

جمعی از تماينده کان - مذاکرات کافی است

رئیس - پیشنهاد آقای حاج آقا رضا رفیع فرائت میشود
(شرح ذیل فرائت شد)

مقام منبع ریاست معظم مجلس شورای ملی نظر بینکه حتی المقدور باید بلاعوض حقوقی تصویب نمود در لائحة شهریه فرخ خان پیشنهاد میکنم بجزی هیجده سالگی توشه شود. فرخ خان پسر کاظم خان عضو سابق گمرک برداخته شود. بلهوی است پس از اینکه کاظم خان فوت میکند مجلس تصویب میکند هشت تومنان و سه قران برای فرخ خان نان هیجده سالگی و از همین پس در جزء بودجه هم در این سنوات مفت نداده باشیم و ضمناً فرخ خان هم تشویق شده باشد و چون حالا هم در بندر بلهوی مشغول تحصیل است از این جهت بنده این پیشنهاد را از دم حلا اگر تصویر میکنند پیشنهاد خرج است و مخالف قانون است بنده مسترد میدارم برای اینکه زودتر این کار گذارد.

رئیس - آقای حاج آقا رضا رفیع
حاج آقا رضا رفیع - عرض میکنم برای اینکه بول مفت نداده باشیم و ضمناً فرخ خان هم تشویق شده باشد و چون حالا هم در بندر بلهوی مشغول تحصیل است از این جهت بنده این پیشنهاد را از دم حلا اگر تصویر میکنند پیشنهاد خرج است و مخالف قانون است بنده مسترد میدارم برای اینکه زودتر این کار گذارد.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب هم پیشنهاد کرده اند که عقرب تبدیل شود به «ابان»

مخبر - بنده این پیشنهاد را قبول میکنم صحیح است
رئیس - همینطور رأی گرفته میشود ماده واحد میباشد
این اصلاح آقایانکه تصویب میکنند اوراق سفید میهندن (اخذ و تعداد آراء بعمل آمده هفتاد و چهار ورقه سفید شماره شد)

(خبر از کمیسیون مبتکرات) کمیسیون مبتکرات طرح آقای طلوع و جمعی از نمایندگان محترم را برای ناسیس پل روی سفید رود نحت مطالعه فرار داده و با تفاوت طرح مزبور را قابل توجه دانسته خبر آنرا تقدیم مجلس شورایی ملی میدارد

رئیس - آقای رفیع

حاج آقا رضا رفیع - بنده موافقم .

رئیس - آقای محمد ولی میرزا

محمد ولی میرزا - بنده هم موافقم

رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - بنده هم موافقم .

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده خواستم از اعضاء محترم کمیسیون مبتکرات سؤال کنم چون این پیشنهاد خرج است نمایندگان دولت در کمیسیون آمده و با این طرح اظهار موافقت کرده است بانه ؟ و الا بنده با اصل قضیه موافقم . زیرا حقیقتاً گیلان برای آزادی مملکت خوبی خدمت آرده ولی در عین حال خود گیلان هم مواطن است که قوانین بطور صحیح اجرا شود . مقصود بنده همین بود برای اینکه مطابق نظامنامه باشد آنها نماینده دولت هم این طرح را قبول کرده بانه ؟ و الا در اصلش به موافقم و عرضی ندارم .

کازرونی (خبر کمیسیون مبتکرات) - امّا قید اینکه ما با نماینده وزارت مالیه چه مذاکره کرده ایم و یشان چه جواب داده اند در اینجا هیچ لازم نیست کفته شود و با در رایپورت نوشته شود لکن باقاً طمینان میدهم که اعضاء کمیسیون مبتکرات هم مثل جنابعالی رعایت نظمات را کرده اند و از روی مطالعه و دقت رأی داده اند . مطمئن باشید .

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است .

رئیس - رأی گرفته میشود بقابل نوجوه بودن این مملکت خوش نیست که مجلس همیشه بنشیند و شهریه

رئیس - بفرمائید .

آقا سید یعقوب - در اینجا تاریخ معین نشده که از چه وقت در خبر دولت که بود در اینجا رنیدنام تاریخ معین کرده اند یا نه ؟

بنی سلیمان - از تاریخ تصویب نوشته .

رئیس - رأی گرفته میشود با اوراق . آقایانی که موافقند اوراق سفید خواهند داد .

(أخذ و استخراج آراء بعمل آمده نتیجه این طور حاصل شد)

ورقة سفید ۶۲ . بکود یک

اسما موقفین

آقایان : بخشی خان زنگنه - میر متاز - دیوانی بیک فهیمی - فرشی - نجومی - جهانشاهی - اسکندرخان مقدم - حقنویس - افسار - نگهبان - ذوالقدر - طاهری - فرموند

عصر انقلاب - محمود رضا - افخمی - بنی سلیمان - میرزا ابراهیم خان قوام - موقر - مولوی - بالیزی - عراقی -

مرتضی قلیخان بیات - اعتبار - اسفندیاری - جلائی سهرابخان ساکنیان - معتمدی - عدل - امیر اسدالله خن

عامری - خوئی - وزیری - میرزا حسن ایة زاده خراسان محمد تقیخان اسعد - ملک ابریج پورتیمور - زوار - شریعت زاده

میرزا عبد الله خان ونوق - صالحی - محمد آخوند - بامداد فرموند - بهار - احتشامزاده - ملک مدنی - زعیم

ابراهیمی - طباطبائی دیبا - یاسائی - سید حسین آقاین حاج آقا رضا رفیع - دکتر سنک - جشیدی - محمد ولی

میرزا - دکتر مصدق - اسکندری - بدرا - حاج آقا حسین میرزا ابراهیم امام جمعه اهر - نقہ الاسلامی - ایلخان

مخالف - آقا شیخ محمد علی بابت

رئیس - عده حضار ۸۵ با شصت و دو رأی تصویب شد

رئیس الوزراء - بودجه ذوب آهن یک موافقی داشت که پس گرفته شده بود حالاً در نان تقدیم میشود

رئیس - آقای حاج میرزا مرتضی

تصویب کنند . بنده عقیده ام این است که این پولها را جمع کنند و بیک کار عام المنفعه بزنند

و همین اشخاص را که میخواهند شهریه بگیرند در آنجا جمع کنند و از آن کار استفاده کنند نه اینکه همه

روزه یک کسی برود بیک شخص بزرگی متول شود و آن شخص هم مساعدت کند و بیک پیشنهادی مجلس

بناورد و مدتی وقت مجلس را بگیرد و بالاخره تصویب شود . آن صاحبان پول . یعنی کسانی که این پولها را

از آنها میگیرند استحقاقشان از همه زیاد نیست . حالاً که میخواهند بد هند بخود آهابند که مستحق نیست . نه اینکه

از یکی بجهت بگیرند و بجهت بدیگری بدھند . و اینش را شهریه بگذارند . در اینجا میگویند پدرش خدمت

کرده . بنده نمیدنم چه خدمتی کرده . یعنی پدرش در فلان اداره مستخدم بوده باینجهت حالاً باید شهریه داد .

بنده با این قبیل شهریه ها مخالفم و امید ورم این ترتیبات موقوف شود . و این پول ها را جمع کنند و بکار

های عام المنفعه برسانند که همین شخص هم از آن کار استفاده ببرند و طوری داشد که این شخص از زحمت خودشان این بخوراند نه از زحمت دیگران

رئیس - آقای شریعت زاده - موافقم

رئیس - آقای فیروز آبادی

لوایح که به مجلس پیشنهاد میشود مجبور مخالفت کنم بنده عقیده با این ترتیب شهریه هندارم . مخصوصاً اینکه

این قبیل لوایح که مجلس میآید چند جلد جلسه وقت مجلس را میگیرد حتی در اخبار جلسه گذشته بنده دیدم در

روزانهای نوشته شده بود دستور جلسه آتبه شهریه ورنه فلان بعضی ها به من گفتند کار مجلس پس فردا

هیف است ؟ گفتم نه . کارهای دیگر هم دارد یکی از کارهایش هم این است . این ترتیب برای

ملکت خوش نیست که مجلس همیشه بنشیند و شهریه

طرح . آقایانیکه قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(عده زیادی قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . مراجعة میشود به کمیسیون بودجه .

از طرف نمایندگان - صحیح است . تنفس

رئیس - تنفس داده میشود برای تعیین کمیسیونها (در این موقع جلسه برای تنفس تعطیل و پس از نیم ساعت مجدد تشکیل گردید)

رئیس - خبر کمیسیون بودجه قرائت میشود

(شرح ذیل قرائت شد)

ماده واحده -- وزارت مالیه مجاز است مبلغ ده تومنان بعنوان شهریه بالمناصفه در حق بیکم و معصومه

زوجه و نوّه صغیره مرحوم مشهدی رحمن فراش وزارت فوائد عامه مادام که شوهر اختیار نکرده اند از تاریخ

تصویب و از محل اعتبار شهریه و مستمرات پرداخته و در صورتیکه یکی از مشارک ایهان شوهر اختیار کنند و فوت نمایند این مبلغ را کلاً بورنه دیگر تأدیه نمایند

رئیس - آقای میرزا عبد الله خان ونوق

میرزا عبد الله خان ونوق - بنده موافقم

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی -- بنده خوبی متأسفم که در این قبیل

لوایح که به مجلس پیشنهاد میشود مخالفت کنم بنده عقیده با این ترتیب شهریه هندارم . مخصوصاً اینکه

این قبیل لوایح که مجلس میآید چند جلد جلسه وقت مجلس را میگیرد حتی در اخبار جلسه گذشته بنده دیدم در

روزانهای نوشته شده بود دستور جلسه آتبه شهریه ورنه فلان بعضی ها به من گفتند کار مجلس پس فردا

هیف است ؟ گفتم نه . کارهای دیگر هم دارد یکی از کارهایش هم این است . این ترتیب برای

حاج میرزا منصی - آقای حاج شیخ بیات نماینده محترم در این مدقی که در مجلس تشریف داشته اند هیچ وقت از ایشان دیده نشده که بر خلاف نظامات و ترتیبات مجلس رفتاری فرموده باشد...

بکی از نماینده کان - هیچکس نکرده

حاج میرزا امر لضی - خوب . منافات ندارد . ایشان نکرده اند سایر آقایان هم البته نکرده اند . بنده در جراید دیدم نوشته بودند که از طرف مقام ریاست بایشان در موقع نطق اخطار شد بنده خواستم استفسار کنم آیا چنین چیزی بوده است یا خیر ؟

رئیس - در جلسه قبل بنده بایشان اخطار نکردم . دستور جلسه آئیه دو فقره شهریه که جزو دستور امروز

قانون

برقراری هشت تومان و سه قران شهریه درباره فرخ خان پسر صریحوم کاظم خان از ابتدای سنه ۱۳۰۳
تصویب ۴ آبان ماه ۱۳۰۶ شمسی

ماده واحده - وزارت املاکه مجاز است محل اعتبار شهریه و مستمریات در وجه فرخ خان پسر صریحوم میرزا کاظم خان عضو سابق کمیکات از ابتدای سنه ماضیه ۱۳۰۲ آین ماه ۱۵ ۱۳۰۶ که بعد از سالش تمام میشود کارسازی نماید .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است درجه چهارم آین ماه یکهزار و میصد و شش شمسی تصویب مجلس شورای ملی رسید

***

قانون

برقرارن ده تومان شهریه درباره ورنه صریحوم مشهدی رحن

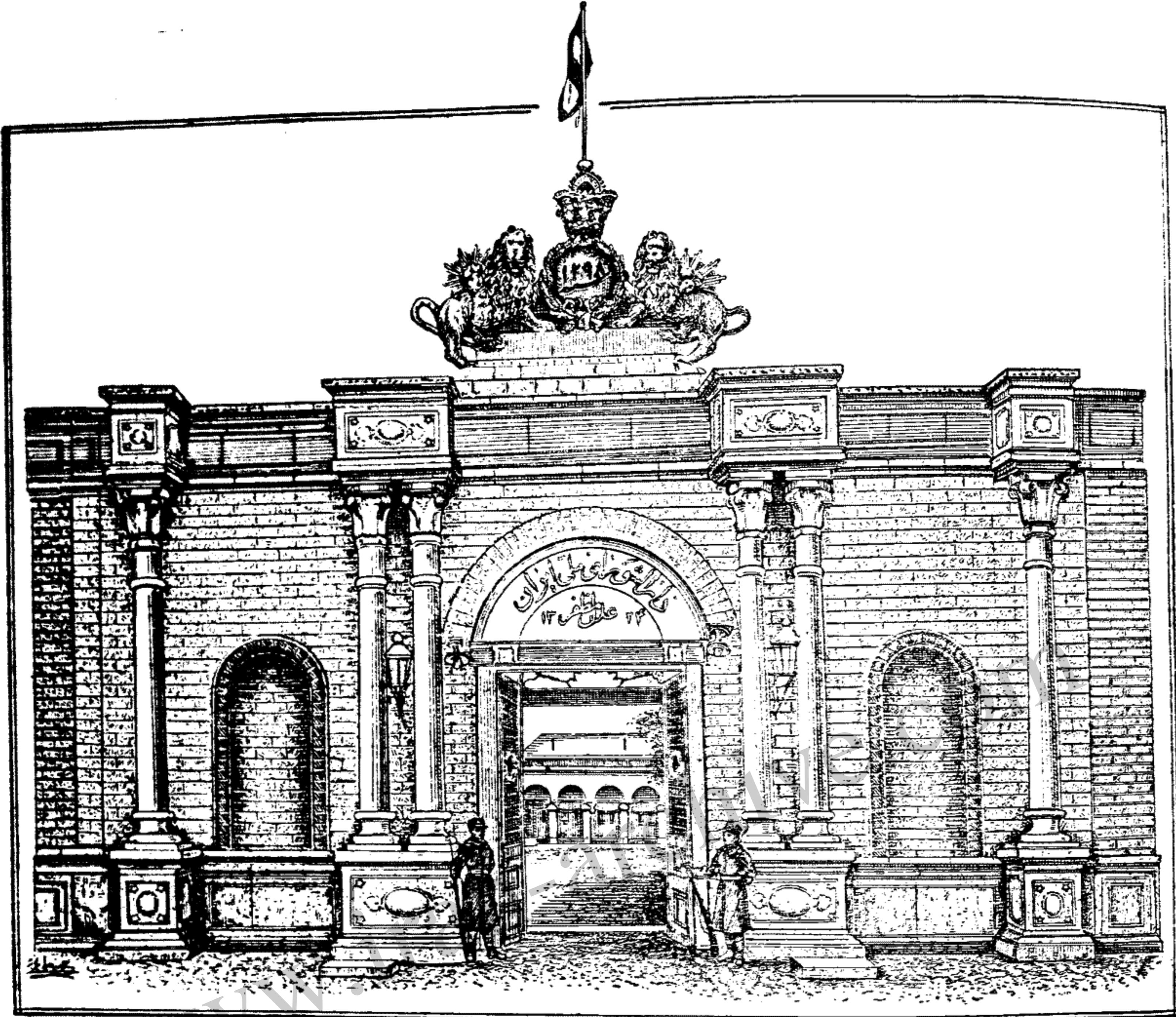
تصویب ۴ آبان ماه ۱۳۰۶ شمسی

ماده واحده - وزارت املاکه مجاز است مبلغ ده تومان شهریه بالمناسفه در حق بیکم و مخصوصه زوجه و نوهه صغیره صریحوم مشهدی رحن فراش وزارت فواید عامه مدام که شوهر اختیار نکرده اند از ناربع تصویب از محل اعتبار شهریه و مستمریات پرداخته - در صورتیکه بکی از مشار اليهن شوهر اختیار کنند یا فوت نمایند این مبلغ را کلاً بورنه ذیکر تأدیه نماید

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه چهارم آین ماه یکهزار و میصد و شش شمسی تصویب مجلس شورای ملی رسید

بود و یک هم خبر کمیکات بودجه راجع بواگذاری عایدات متغیرات به بلدیه . آقای آقا سید یعقوب آقا سید یعقوب - بنده می خواستم از مجلس تقاضا کنم که در مسئله انتخاب کمیکات ها موافقت بفرمایند . کمیکات دخله و مالیه باید زودتر انتخاب شود . لاجه بلدیه که تمام مملکت هم باش متووجهند مانده . هیچجده ماده هم بیشتر باقی نیست . مقصود این است آقایان یک قدری اختلاف نظر را کنار بگذارند و کمیکات داخله و مالیه را زودتر انتخاب بفرمایند .

(مجلس بیست دقیقه بعد از ظهر ختم شد)

دوره ششم تقدیمه

جلسه
۱۶۲

مذاکرات مجلس

شماره
۱۲۷

تاریخ تأسیس آذربایجان

۱۳۰۵

جله بیک شبہ ۷
آبان ماه ۱۳۰۶

مطابق ۴ جادی الاولی

۱۳۴۶

مندرجات

فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی

خواهد بود

پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در بیک شماره منتشر میشود.

موضع مجلس

قیمة اشتراك

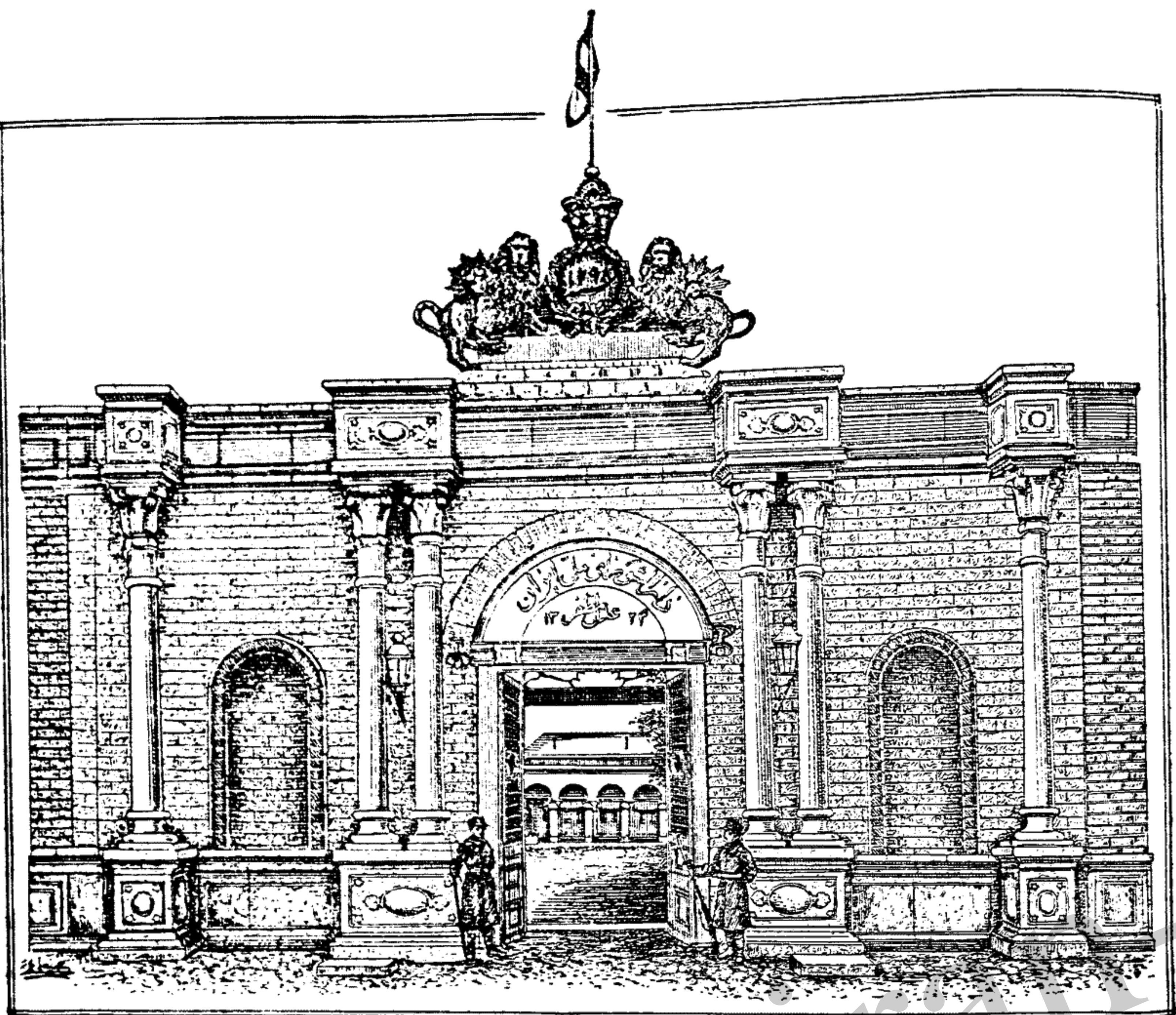
داخله ایران سالیانه ده تومان
خارجی دوازده تومان

قیمة نیم شماره

بیک قران

فهرست مندرجات

عنوان	از صفحه	الى صفحه
تصویب مرخصی آقایان رفیع - دشتی - آقا حسین آقایان مذاکره و شور اول نسبت بخبر کمیسیون بودجه راجع به تخصیص عایدات مستقلات به بلدیه ها	۲۶۲۲	۲۶۲۵
	۲۶۴۰	۲۶۴۳

مذاکرات مجلس

دوره ششم تقاضی

صورت مشروح مجلس يك شنبه ۷ آبان ماه ۱۳۰۶ مطابق چهارم جادی الاول ۱۳۴۶

جلسه ۱۶۲

غائین با اجازه جلسه قبل

آقایان : کی استوان - امام جمعه شیراز - دشتی -

آقا علی زادع - ملک آرائی - آقا میرزا هاشم آشتیانی
طباطبائی وکیلی - آیة الله زاده اصفهانی.

(مجلس نیمساعات قبل از ظهر بر باست آقای پیرنیا
نشکل گردید)

و صورت مجلس روز پنجشنبه ۴ آبان ماه
را آقای بنی سلیمان قرائت نمودند.

می‌ماند و بیش از عده فقرات و ضعفه میرسد و دور زینته نمی‌شود و نکنندگان که نقره هم دو نومان سه نومان برسد و نمایندگان نمایندگان بجهه ملاحظه است که مقیدند مال فقر بخودشان نرسد؟ باش جهت شده با این مرخصی هم خواسته هست.

رئیس - آقای دادگر

دادگر - عرض کم که چیزی که در فرمایش آقای فیروزآبادی بود این بود که مجلس طودی آه ایشان میل هستند کار نمی‌کنند. بنده بر عکس اینطور عقیده ندارم. بنده چند دوره در مجلس شورای ملی بوده ام و مجلس را همینه در مقابل کارهای جدی و حوانج مملکتی مهدیا و مصمم دیده ام (عده از نمایندگان - صحیح است) و بالآخره در جاهائی که کارهای خوبی جدی نیست قیافه جدی نشان دادن اسباب مسخره است (صحیح است) و لا هر وقت که بیک کار جدی نمایندگان بروی این میز که بوده است که آن کار را نکنند؟ ما آدمیم راجع بر خصی آقای دشتی. آقای دشتی بیک مسافرتی میرونند (اگر چه شاید لازم باشد که این عرض را در اینجا نمایم) ولی بیک مسافرتی می‌خواهند بروند که برای حسن روابط بیک ملی مفید است و البته این کار هم برای ملت است و خدمت ملی است و با ایشان در جای دیگر ایقای وظیفه میدند و اجازه دادن باشان بیک اجازه خوبی مطبوعی است که بنده تصور میکنم برخلاف نظر آقا که ایشان کار نمیکنند طرز مسافت ایشان برای تفتن نخواهد بود.

رئیس - رأی گرفته میشود بر خصی دو ماهه آقای دشتی آقایان موافقین قیام فرمایند
(جمع کثیری قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. خبر دیگر.

(شرح آنی قرائت شد)

آقای آقا حسین آقایان تقاضای تجواده روزه بر خصی

رئیس - تصویب شد.

(خبر مرخصی آقای دشتی بشرح ذیل قرائت شد)
آقای دشتی نماینده بوشهر و دشتی و دشتستان نظر بدلاًی قابل قبولی که در کمیسیون اظهار نمودند تقاضای دو ماه مرخصی نمودند و چون کمیسیون دلائل ایشان را صحیح دانست باکثریت دو ماه مرخصی از هفتم آبان نا ششم دی تصویب نمود.

رئیس - آقای فیروزآبادی

فیروزآبادی - بنده با این قبیل مرخصیها کلیه مختلف بیست و لی بارها عرض کرده ام مشروط بر اینکه بدون استفاده از حقوق و شدو لا میگویند یک عده میانند اینجا که کارکنند بعد دو ماه و سه ماه مرخصی میگیرند و ماهی سیصد نومان از این ملت میگیرند و میرونند خرج میفرشان میکنند هم که بنده را مفتخر فرمودند مستحضر هستند در هر صورت بنده حضرم بجزیه دادن ولی خواهشمند عبارت را اصلاح کنمند

رئیس - غیر از این دو قدره اعتراض دیگر عراضی نیست؟
(گفتند - خیر)

رئیس - صورت مجلس تصویب شد. چند قدره خبر از کمیسیون عرایض و مرخصی رسیده است قرائت میشود (خبر راجع بر خصی آقای رفع این قسم قرائت شد) آقا حاج آقا رضا رفع نماینده محترم بواسطه مسافرت لازمی که در پیش درازد از ۱۴ آبان تا ۲۹ آبان بازدید روزه اجازه مرخصی خواسته اند کمیسیون کثریت مرخصی ایشان را تصویب و خبر آنرا تقدیم مجلس شورای ملی مینماید.

رئیس - رأی گرفته میشود بر خصی ۱۵ روزه آقای رفع آقایان که موافقند قیمه فرمایند
(غلب بر خاستند)

غایبین بی اجازه جلسه قبل آقایان : محمد ولی خان اسدی - اعظمی - نظام مافی - آقایان : میرزا بیدالله خان دهستانی - میرزا محمد تقی طباطبائی مهدوی - عباس میرزا - افسر - حاج حسن آقا ملک جوانشیر - میرزا حسنخان ونوق - حاج غلامحسین ملک -

(دیر آمدکان بی اجازه جلسه قبل)

آقایان : مرتضی قلیخان بیات - صالحی لرستانی
دیر آمدکان بی اجازه جلسه قبل

آقایان : اعتبار - حاج میرزا حبیب الله امین - شریعت زاده - زوار

رئیس - آقای دهستانی

دهستانی - بنده در دوره ششم هیچ وقت از مجلس شورای ملی اجازه نخواسته ام که تصور شود برای تصریح با کارهای شخصی بوده است مگر اخیراً که لضم اجباری در سو جبلاغ شروع شد بر حسب دعوت اهالی سه جلسه تقریباً مرخصی خواستم و تصور می کنم بکانه خدمتی هم که بملت کرد در همین روز پنج شنبه بوده است که در آن جا گردم و خدمت دیگری در خودم سرانجام نداشتم ولی روز پنجشنبه بنده را غائب بی اجازه نوشته نمایم در این روز زاده بیشتر مدت مردمان فقیر و مدحت داشتم روز زاده بیشتر مدت مردمان فقیر و مدحت را نگذشم تبعیض از برای شان قائل شوند و بنده اجباری بیرون و برای این غبیت اجازه مرخصی هم از مقدم منع ریاست خواسته بوده یعنی برای روز پنجشنبه و پنجشنبه ولی چون روز پنجشنبه دیگر کاری نداشتم و کمیسیون نظام اجباری در آنجا خانم بفت بن بود که فقط روز پنجشنبه را اجازه خواستم و بنده حاضر شدم شرحی هم بکمیسیون عرایض عرض کرده که بنده دو روزه اجازه نخواسته ام گوی آنها از نقطه نظر دو روزه اجازه نداده اند اهدا از مقام منع ریاست استدعا دارم این تجدید نظری را که خواسته ام بکمیسیون مراجعت فرمایند اگر چنانچه مطلب غیر از این بود که

نمودند از ده شهریور الی ۴ چون بعلت کمال مراج در عرض راه نتوانستند خود را موقع برسانند کمیسیون مرخصی ایشان را تصویب و رایرت آنرا تقدیم میدارد حسب تقاضای خود ناینده محترم کمیسیون عرایض بازده روز مرخصی ناینده محترم را تصویب نماید.

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - الكلام هو الكلام. حرفي که باید زده شود زده شد آقایان هم بالآخره همین جوابها را خواهند داد اما انصاف بدھند و به بینند که آیا جواب همین است که میدھند؟ والا بینده با ۱۱ روز و ۱۱ روز و اینها مخالفتی ندارم اصلاً عرض می‌کنم و این مرخصی را هم تصور میکردم دو ماه و سه ماه است که اجازه گرفتم ولی خوب بود که آقایان ده روز بازده روز داهم اجازه نمی‌گرفتند و صد و ده تومان لااقل بقدر میرسید و حق بحق دار میرسید.

رئیس - آقایان که مرخصی بازده روزه آقای آقایان را تصویب میکنند قیام فرمایند (غلب رخاستند)

رئیس - تصویب شد. خبر کمیسیون بودجه قرائت میشود.

(اینطور قرائت شد)

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد عایدات خالص مالیات مستغلات مصوبه ۱۳ سنبله ۱۳۳۳ قری را در پای تخت از اول فروردین ۱۳۰۶ علاوه بر مبلغی که از محل مالیات راه و حق الثبت عاید میگردد ببلدیه طهران پردازد تبصره - مالیات صدی پنج مستغلات و عوائد مستغلات بلدیه های هر شهری از ابتدای ۱۳۰۷ بر بودجه بلدیه آن شهر اضافه خواهد شد.

رئیس - آقای بامداد

بامداد - قطع نظر از اینکه تمام اقداماتی که باو میرسد که نصف میرود برای مخارج اداری و بقیه باید برای کارهای دیگر از قبیل تنظیف و تنویر شهر

ندازد و بعیده بنده باید همه جا درست شود همین بلدیه طهران را که آقایان ناینده کان محترم نصور میفرمایند نسبت به بلدیه های ولایت ایران خوب است شده می خواه عرض کیم که شما مقایسه کنید بلدیه طهران را به بلدیه های سایر مالک و به بنیاد حقیقت شاید تو اینهم اسم بلدیه ووش لکذربم چون احتیاجات شهری ما از هر جهت اینک است، در مالک متمنه عالم احتیاجات عمومی مردم را در نهره بلدیه داره میلند...

(همه ناینده کان)

کازرونی - در ولایت چطور؟ احتمام زاده - استدعا، میکنم آقایان محترم اجازه بفرمانند نزده عرایض، اعرض کیم مانعی اداره آقایان همینه خود فرمایشی دارند بمفرمایند. در عین اینکه تصدیق میکنیم آقایان ناینده کان محترم از نقطه نظر اطلاعات که به وضعیت دوره های انتخابیه خودشان دارند حق دارند که در ضمن عرایض شده باز بک فرمایشی نکنند ولی میخواه آقایان لطف بفرمانند که نزده عرایض را عرض کم البته آقایان هم در موقع خود نسبت به احتیاجات محل خود فرمایشی دارند بمفرمایند و بنده بیشتر با آقایان موافق هستم که در حدود احتیاجات بلدیه های ولایات هم صحبت کنیم ملکیت تو اینهم احتیاجات عموم شهرهای ایران را رفع کنیم. بلدیه طهران که بعیده بنده از بینج شش سال به اینطرف بک تجدید زندگان بیدار کرده و بک جنبشی بخودش داده است امروز متأسفانه بواسطه نداشتن عوائد و سرمایه نمیتواند نیانی را که برای اصلاحات اوضاع شهر دارد کاملاً انجام دهد البته نهایت شکر را هم ازکفیل محترم بلدیه داریم که بیش از حد تو ایانی بودجه نسبت به احتیاجات شهری عمل کرده و مساعدت کرده است. ولی البته تصدیق میفرمایید که با دست خالی نمی شود بک شهر مهمی را آباد کرد بک مسئله خیلی مهم هم که محل تصدیق هم آقایان است مسئله بخاری آها است متأسفانه در عیف

رئیس - آقای حاج میرزا مرتضی

حجاج میرزا مرتضی - عرضی ندارم.

رئیس - آقای احتمام زاده احتمام زاده - گرچه ناینده محترم مخالفت با اصل موضوع نبود و بک قسمی از خبر کمیسیون بود ولی نزده فجرم از نقطه نظر حیثیت ناینده کان محترم بک مسائلی را که مربوط به اصلاحات ملی است عرض کم همه آقایان تصدیق میفرمایند که بلدیه های ماحقی بلدیه طهران که بعیده ناینده محترم از همه جا عوائدش زیادتر است طرف مقایسه با بلدیه های سایر مالک نیست و احتیاجات شهری ما کاملاً اینک است...

کازرونی - همه جا همینطور است احتمام زاده - بلى. همه جا نواقصی را که بنده عرض میکنم دارد و حتی بعضی جاها که هنوز مؤسسه بلدیه

محل نسبت بکمک و تسهیل کارهای بلدیه میکند...

بک نفر از ناینده کار - بلند تر بامداد - و باید رعایت کند بلدیه های قانونی را (و قانونی هم در دست است و الشاء الله میگذرد و باید این کار را زودتر کرد) اصولاً راجع بمالیات و عدم تبعیض بک اصل های مسلمی در دنیا هست. مالیاتها را از هرجائی که میگیرند و وقتی که ملت قبول کرد که بدهد باید برای خود آندرم و بدبناش احتیاجات آنها خرج کرد. این بک اصل است. اصل دیگر این است که در حکومت ملی و مشروطه و دمکراتی باید هیچ تبعیض در کار نباشد. بنا بر این مالیات مستغلات مخصوص شهرها است و البته اختصاص بطرهان تنها ندارد همانطور که طهران مالیات مستغلات میدهد دیگران هم میدهند. شهر ها از این قانون نمکین دارند و می دهند وقتی هم که به احتیاجات نگاه کنیم می بینیم انصافاً سایر شهرها از طهران احتیاجاتشان بر اتاب مبرم تر و پیشتر است (صحیح است) در قانون الغاء باید راهها از این حقوق اختصاصی بک قراری برای طرق داده است، برای مؤسسات خیریه و معارف داده است، برای بلدیه ها هم چیزی معین کرده است. بعضی از این شهرها یا برای اینکه بلدیه نداشته اند یا برای اینکه بلدیه شان دیده است که اینها نمکن تأثیب عوارض ندارند یا کم بوده است هیچ مشمول این قانون نیستند و بهره از آن نمیرند و میزان این قانون هم عایدات سال ۱۳۰۴ است بعلاوه صدی بینجامن نوائل را که اکثر بک شهری عایدات نداشت اصلش این سالیه باتفاقه موضوع میشود بعضی جاها اصلاح ندارند بعضی جاها خیلی کم دارند در صورتی که مهم هم هستند. مثلاً فرض بفرمائید کرمان. کرمان مرکز بک ایالت بزرگی است معدنی ماهی چهار صد و کسری تومان باو میرسد که نصف میرود برای مخارج اداری و بقیه باید برای کارهای دیگر از قبیل تنظیف و تنویر شهر

ابنکه همه آقایان میدانند که این مجازی آب بیک کارخانه است برای تولید امراض اما متساقنه چون بیک عوائد مناسبی بلدیه ها ندارد و بیک سرهایه نداریم نمیتوانند این احتیاجات مبرم را رفع کنند و روز بروز باکار اقدامات صحی که میشود میبنیم که هیچگونه جلوگیری از روز مرض نمیشود چون این مجازی آب است که تولید امراض میکند. همانطوری که نماینده محترم فرمودند البته نایتی عوائد شهری به بلدیه ها برگردد....

عدل - سید جاه همینطور است.
(همینه نماینده - زنگ رئیس)

احتشامزاده - بنده کسی مختلف نیست آقیان احتیاجات و لایت شهری همینطور است. این احتیاجات و لایت شهری همینطور است که این احتیاجات و لایت را رفع کنیم....

عدل - اگر هو قبیل پسر داده هم فقت کنید.
(همینه نماینده - زنگ رئیس)

رئیس - باید بعد از بیک مختلف بیک نفر موفق حرف زند.

احتشامزاده - بنده هم کاملاً موافق هست که دیستی عوائد شهری کلیتاً به تنها عوائد مستغلات بلکه کلیه عوائدی که از شهر گرفته میشود به بلدیه ها اختصاص داده شود برای اینکه زندگان افرادی که آن مالیات را میدهند تأمین شود و البته یکی از بهترین عوائد شهری که باید تخصیص شود به بلدیه عوائد مستغلات است منتهی نماینده محترم فرمودند چرا این قضیه را تخصیص داده و منحصر به شهران کرده اند. بنده عرض میکنم اگر به تبصره که ضمیمه بن خبر کمیسیون بودجه هم رای ساز و لایات است توجه بفرمایند نوشته است که از ابتدای ۱۳۰۷ عوائد مستغلات در کلیه بلاد تخصیص میشود به بلدیه ها برای رفع احتیاجات شهری. ولی چرا در ۱۳۰۶ این قسمت را به شهران تخصیص داده و به لایات نداده اند؟

عرض می کنم از نقطه نظر حساب و لایات و موائزه جمع و خرج است. تصدیق می فرمائید اگر امروز بخواهید عوائد کلیه مستغلات را از اداره مالیه و بودجه عمومی مملکت مجزا کنیم و بلدیه ها بدھیم شاید بیک کسر عوائدی برای خزانه مملکت پیدا شود...
عدل - (درین همینه) اول از خراسان بگیرید. اول از شیراز بگیرید.

(زنگ رئیس - دعوت سکوت)

احتشامزاده - بی از نقطه نظر ازوم توجه به موائزه جمع و خرج است والا بن توجهی را که آقایان نماینده کان محترم نسبت بتحقیص عوائد مستغلات به تمام بلدیه ها دارند آقایان اعضاء کمیسیون بودجه همداشتند و بهمین نظر بود که تصره و در کمیسیون اضافه کردند و بعلوه آقایان تصدیق بفرمایند که حالا هشت هاه از سل تذمثه است و موضوع آنقدر هفتاب

بحث نیست. پس بنده تصور میکنم خوب است آقایان نماینده کان محترم هم موافق هستند تصویب این ماده واحده و تبصره که کاملاً نظر آقایان و تأمین میکند بفرمایند که زود تر تصویب شود و انشاء لة برای اول ۱۳۰۷ عوائد مستغلات کلیه ملاد بلدیه ها هیروند و نظرآقایان ذمین میشود.

خبر - بنده خیل میکنم که موافق و مختلف طرفین یکقدری ایمورد بشد چونکه مقصود طرفین بعمل آمده است. برای شهران بیک همچو محی را دولت در نظر گرفته است و در کمیسیون بودجه هم رای ساز و لایات بیک تبصره ماضیه کردیم و این یکی دو ماهی هم که لایات عقب فتاده است اینهم رای اینست که دولت بخواهد متعدد المللی بولایات صادر کنند توجه اش فعلای این خواهد شد که بیک مبلغی پول توی جیب متصلیان است توجه بفرمایند نوشته است که از ابتدای ۱۳۰۷ عوائد مستغلات در کلیه بلاد تخصیص میشود به بلدیه ها برای رفع احتیاجات شهری. ولی چرا در ۱۳۰۶ این مالیات ها و مقصود آقایان بعمل می آید

بعضی از نماینده کان - مذاکرات کافی است
رئیس - مذاکرات کافی است؟
روحی - بنده خلافم
عادی - بنده هم خلافم.

رئیس - بیلا بید عرض کنم که این لایحه دوشور دارد چون لایحه خرج نیست و وجوهش حلا کرفته میشود. بمحض این لایحه از بیک اداره به بیک اداره دیگر انتقال داده میشود آقی روحی
روحی - عرض کنم این لایحه اعم از اینکه بیک شوری ناشد یا دشواری مستلزم این نیست که کسی اظهار اش را نکند. نماینده محترم آقی احتشامزاده که نماینده شهران هستند اظهارات کردند و باید بنده که بیک نفر وکیل و لایات هستم دفع کنم، ایشان فرمودند که بلدیه طهران احتیاج به اصلاح درد و بلدیه های و لایات ندارد...

احتشامزاده - بنده اینطور تکلم

روحی - ما وکیل نماینده ملکتیم و به همه مملکت باید با نظر مساوات نکاه کنیم اگر این اصلاحات از اول ۱۳۰۶ نسبت به تمام جاها شود بنده و سایر آقایان نماینده کان و لایق بکنفر به این لایحه رأی نخواهد داد اعم از اینکه بیک شوری نادشواری نباشد.

رئیس - آقای آق سید یعقوب موافقید؟

آق سید یعقوب - خبر خلافم.

رئیس - بفرمایید.

آق سید یعقوب - بنده یکقدری توجه میدهم آقایان نماینده کان و لایات را و ناچرمه که عرض کنم که آقایان نماینده کان و لایات آنکه کنند و تربیع کنند که کمیسیونها انتخاب شود و قانون بلدیه را بگذرانند و الات همانطوری که آقی شیروان بیان کردند اگر این قانون به تساوی هم بگذرد مال بلدیه های و لایات را به این خودی نمیدهند. اما راجع باین موضوع که محل صحبت

به بلدیه باید پیدا کند و آن عوائد مستغلات است و بر اثر این فکر این لاجه تقدیم مجلس شورای ملی شد تا دولت این بود که امساله عوائد مستغلات طهران را اختصاص به بلدیه طهران بدهند و در سوابقات آنیه این حکم نسبت تمام بlad اجرا شود... عدل - همین نیت خرابش کرد وزیر معارف - و بر اثر همین نیت و این مقصد لاجه تقدیم مجلس شورای ملی شدو در موقعی که این آوردن در کمیسیون مطرح بود بالآخره اظهارانی در آنجا شد و این نیت دولت بصورت فعلیت در آمد و تبصره آن صورت که بعرض آقایان رسید ضمیمه این ماده واحده شد و همچو قاعده موقعت دولت تقدیم مجلس شد . علت عدمه که دولت نمیتواند امسال که ۱۳۰۶ است موافقت کند که عوائد مستغلات هر بلدی و شهری اختصاص پیدا کند ببلدیه آن محل علتش این است که عوائد مستغلات امسال جزء بودجه عمومی مملکتی است و اگر چنانچه مخواهند آن مبلغ را موضوع کنند در تعادل و توازن بودجه که تقدیم مجلس شده است اشکال پیدا نمیشود و این اشکال امسال قابل رفع نیست . با این جهت است که جمع بین در موضوع شده است یکی اینکه عوائد مستغلات طهران امساله اختصاص داده شود ببلدیه طهران برای رفع احتیاجات ضروری که دارند... (همه نمایندگان - صدای زنگ رئیس)

عدل - همه جا احتیاج دارند وزیر معارف - بلی همه جا احتیاج دارند بنا نبود آقی عدل باز شبابی لطفی بفرمائید . برای رفع احتیاجات فوری و فوت که بلدیه طهران دارد دولت در نظر گرفته است که امسال از طهران شروع شود و از ۱۳۰۷ که چند ماه پیشتر با این نیاز است عوائد مستغلات هر بلدی اختصاص داده شود بلدیه آنجا و با لاجه قانونی که در مجلس هست برای تشکیل بلدیه های قانونی بمنه تصویر میکنم از طرف اهمام بفرمائید که آن لاجه قانونی

صحیه را پیامزد که يك قسمت واله بداد مردم رسید بنده عرض میکنم سال ۱۳۰۶ را بدهند بولايات سال ۱۳۰۷ را بدهند بخرگز . یعنطور یکنند بودجه تعديل نمیشود ؟ این قسمتش را طهران مرحمت کند . اگر بودجه خزان پیدا نمکند طهران صرف نظر بکند . بنده عرض میکنم بنه نمک آور است که همان این اندازه نسبت بولايات بدخت تبع بعض قتل شویم . رئیس - آقی محمد ولی میرزا هم مخالفند ؟ محمد ولی میرزا - بلی رئیس - آقی فیروز آهدی فیروز آهدی - مخالف آقی سید یعقوب - حالا بگزیر مذاکرات کاف است . آق میرزا علی گریه اش را کرد . رئیس - آقی زوار زوار - بنده اگر صحبت کفایت مذاکرات است مخالف . رئیس - خبر . زوار - در اصل موضوع هم مخالف رئیس - آقی شریعت زاده شریعت زاده - مخالف رئیس - آقی ماسائی ماسائی - کرارا از طرف آقایان نمایندگان محترم در مجلس راجع یافته دولت تفاوت نظری دارد راجع بخرگز و ولايات مذاکرات شده بمنه هم که نماینده يك ولایت هست البته مقتضی است در این احساست شرک کم ولی در عین حال ما باید حساب را از نظر دور نکنیم متأسفانه ریاضیات در این مملکت حکومت نمیکند و همه نظرها با غریق و مبالغه و ادبیات و این چیزها است . بهمان دلیل که شما ناچار بیدین ترشیز و مشهد تفاوی قائل شوید بهمان نظر برای مرکز مملکت

ناچارید يك مذاکره ائي قائل شويد .
بعضی از نایندگان - (با همه) اينطور نیست .
پجه دليل ؟
(صدای زنگ رئيس)

کازرونی - تو دیگر چته

آقا سید بعقوب - با قيد در صورت مجلس بفرمائيد
ول نمیکند.

پسائي - اجازه بدھيد عرايضم را که تمام کردم آنوقت فرمایشاتان را بفرمائيد . شهر طهران احتياجات بلدیه اش از اصفهان ويزد و مشهد و شيراز و رشت و آنها بيشتر است . شهر اصفهان و تبریز و مشهد از سمنان و عراق وقم احتیاجاتش بيشتر است . شهر قم احتیاجاتش از شهر دامغان و گروس بيشتر است . تفاوت قائل شويد . بالاخره براي مرکز زرگش طهران است و ناچار است این مملکت که يك کوکه ائي از نقطه نظر مرکزیت ببلدیه طهران بکند . این همه مهندارد . در آن جا های دنیا هم معمون است . . .

کازرونی - صد و سو هزار تومن دروز دادم .
دادگر - بگذرید حرفشان را بزنند .

پسائي - بگذرید عرايضم بنه تمام شود آنوقت شما فرمایشاتان را بفرمائيد . در عین حال دولت همان حسن عمل را که نسبت بمرکز بقول آقى کازرونی داشته است نسبت بولايات هم داشته . شاه در قانون الغاء بایع بدولت که يك برادری كند و عنده مستغلات شهر هر را معین كند که براي اول ۱۳۰۷ عایدات مستغلات همه جا تخصيص پيدا كند بلدیه های همانجاها همانطور يك فرمودند بالاخره این لاجه را دولت آورده است ما که خودمان راهها رأي داديد به لاجه که دولت بيشنهاid کرد که آنچه از بابت عایدات توقل بلدیه ها در سنه ۱۳۰۴ داده شده است داده شود باضافه صدی پنجاه خواج و صول هیچ تبعیضی مابین طهران و ولايات و مرکز و این ها قائل شدید ؟ دولت قائل شد ؟ پس چرا این مذاکرات را میکنید . شما قائل شدید که هر چه در سنه ۱۳۰۴ ببلدیه طهران بيشد هرچه سهم بلدیه شيراز بيشد همانجاها داده شود . . .

(همه نایندگان - صدی زنگ)
کازرونی - بوده چيزی

رئيس - آقى کازرونی شما اخطار میکنم

نظر است ؟

— ۱۰ —

رئيس - رأي گرفته میشود همین پيشنهاد آقای يك رئيس میکنند قیام فرمائند
(عدة قلبلی برخستند)

رئيس - تصویب نشد . آقای محمد ولی میرز محمد ولی میرزا - بنده چون دیدم بعضی ز آقایان مختلفین ظهارانی فرمودند که بنده هم هناظر را دارم ولی در ضمن هم نظر نموده این بود همیندام چربان مذاکرات در کمیسیون اودجه چه بوده است بنده که حضور نداشتم و از رفقاء دیگر هم تحقیق نکردم و بنده تصور میکردم که در این قسم خوبی بیش از اینها بایستی در کمیسیون بودجه مدافعت اعمال بیاید نه فقط از نقطه نظر موافذ بودجه چون مسئله موافذ بودجه را که آقایان فرمودند عوائد مستغلات طهران شاید بمرأتب بیشتر از ثلث بلکه نصف عوائد مستغلات ولايات بشد طهران سالی شست بلکه هفتاد هزار تومن عوائد مستغلاتش است در صورتیکه ولايات اينطور نیست مثلاً تبریز که تصور میکنید از شیراز و خراسان و سعادت پیشتر است کلیه عوائد مستغلاتش هشت هزار تومن از هزار تومن است اتاوقتی همین ترتیب حساب کنیم باید پنج شش شهر درجه اول را عایداتش را بروی هم جمع کنیم تا بشود هفتاد هزار تومن و از این نقطه نظر در اینجا صرف موافذ بودجه منظور نشده بنده تصور میکنم که اگر موافق میشیم یعنی از نقطه نظر بودجه این را آقایان در نظر میگرفتند که اصلاً این مسئله از سال ۱۳۰۷ در همه جه عمومیت پیدا کند آن اشکالات دفتری و سکته ای راجع طهران هم که عوارض خیلی سنگین نیست آن هم مرتفع میشود . این است که بنده تصور میکنم با اینکه خیلی از رفقاء ما نایندگان ولايات هستند همین عقیده را دارند . ما نمیخواهیم در اینجا تشخيص مرکز و ولايات را بدهیم . ما همه از بلدیه طهران متفق میشیم همین آقایان نایندگان ولايات هم فعلی در اینجا زندگانی میکنند و از وجود بلدیه

جمعی از نایندگان - مذاکرات کافی است .
زوار - بنده مخالفم .
رئيس - پيشنهادی رسیده است قرائت میشود
(شرح ذيل خوانده شد)

پيشنهاد میکنم فعلاً این خبر کمیسیون از دستور خارج و در اول جلسه آنیه جزو دستور واقع شود .
شریعت زاده

رئيس - آقای شریعت زاده - اگر چه این لاجه دو شوری است و بروز به کمیسیون و بر میگردد به مجلس ولی چنانچه فعلاً به کفایت مذاکرات رأي داده شود ممکن است که آقایان نایندگان محترمین این لاجه رأي ندهند در صورتیکه بنده احساس میکنم ظهاران طرفین قبل توجه است و مطلب هم بک طوری است که پيشنهاد باید درش بحث شود آقایانیکه معتقدند که فعلاً این لاجه تصویب شود يك دلائی دارند . آقایانیم که عقیده دارند براي ولايات هم باید تصویب شود يك دلائی دارند . بنظر بنده قبل از اینکه رأي گرفته شود يك دلائی دارند . از حدی مطالعه و دقت نظر کنیم . بنده احساس میکنم که يك عدد از آقایان از نقطه نظر عدم توجه بولايات عصباتی هستند هذن بنده پيشنهاد کردم که از دستور خارج شود و در این ضمن ما مطالعه بکنیم و براي جلسه آنیه با يك صورت همراه و عدی نزی باید در مجلس و تصویب شود

رئيس -- آقای دادگر

دادگر - عرض کنم که آن تذکری که حضرت آقای رئيس دادند شاید آقای شریعت زاده توجه فرموده بشند این لاجه دو شوری است و بالاخره بروز بکمیسیون و براي اجرای نظریات همین کاف خواهد بود بنده گمان میکنم با این تذکر خود آقای شریعت زاده موفق پیشنهاد که پيشنهاد ها قرئت شود و بروز بکمیسیون و همین نظریات در کمیسیون تعقیب شود .

زوار — بندۀ مختلف

— ۱۲ —

رئیس — رای میگیریم به پیشنهاد آقای اعتبار آقابان
موافقین قیام فرمیند
(عده قلبلی قیام نمودند)

رئیس — تصویب نشد . آقای روحی پیشنهاد ختم
جلسه کرده اند

زوار — بندۀ مختلف

— ۱۲ —

را میگذارند و رای میدهند

— ۱۲ —

منتفع میشوند ولی چیزیکه هست این مطلب «اید رعایت شود که وقتی این قبیل مطالب در اینجا مطرح میشود البته هی ولایات هم که یک اشخاص ذی علاقه به امور مربوطه خودشان هستند مؤاخذه میکنند، نگران میشوند، و میگویند چرا ما را فراموش کرده اید و البته نمایندگان و مذاکرات که در یک کمیسیون بودجه (که بازده نفر و هیجده نفر از آقایان در آنجا تشریف دارند) میشود منتشر نمیشود و اساساً بندۀ عقبده ام این است که این مذاکرات جائز نیست زیرا مأوکلای تمام مملکت هستیم و وقتی که یک اظهاری میکنیم از نقطه نظر تمام مملکت است روز ناجات میدانند که کمیسیون که زحمت کشیده است از اوز مجلس ناجل کمیسیون بودجه بوده است افتخار پس از نقطه نظر اینکه این لایحه دو شوری است و بعضی از آقایان هم پیشنهاداتی داده اند بندۀ هم یک پیشنهادی کردند و بهترین است که نمایندگان محترم و اعضاء کمیسیون بودجه توجهی بفرمایند به این نکته که به همه جارا از اون ۱۳۰۷ منظور گفته با از اول ۱۳۰۶ و اگر اینطور بشود این اشکال بندۀ و آقای پس‌ائی هیچکدام پیش نخواهد آمد یعنی اگر از نقطه نظر صرفه بودجه است همه را بگذاریم برای ۱۳۰۷ و اگر غیر از این است از همین ۱۳۰۶ منظور کنیم

رئیس — پیشنهادی رسیده است قرائت میشود
(بضمون ذیل قرائت شد)
پیشنهاد میکنم این خبر بکمیسیون برگردد اعتبار
رئیس — بفرمائید

میرزا سید احمد خان اعتبار — بندۀ تصور میکنم که نظر کمیسیون و دولت و آقایان نمایندگان یک است ولی برای رفع این اشکالات بندۀ عقیده ام این است که این لایحه برگردد بکمیسیون و کمیسیون با نظر آقابان نمایندگان دو مرتبه این لایحه را تنظیم کنند و مجلس بیاورند آنوقت از روی دقت و بصیرت آقابان مطالعت خودشان

آفای آقا سید یعقوب آفای آقا سید یعقوب — اولاً بندۀ اجازه میخواهم از مقام ریاست که یک حقایقی را عرض کنم آقایان مستحضر هستند که میکنند که از اول مجلس تا حالا مرتب بوده است کمیسیون بودجه بوده است و همه وقت وظیفه خودش را انجام داده و زحمت خودش را کشیده است صد و هفتاد لایحه ناجل مجلس داده است نمی‌گویم کمیسیون‌های دیگر توجه نمیکنند آنوقت آقای محمد ولی میرزا میکویید کمیسیون بودجه کار نکرده است آقای آقا میرزا علی میکویید چهار نفر هستند مقام ریاست میدانند روز ناجات میدانند که کمیسیون که زحمت کشیده است از اوز مجلس ناجل کمیسیون بودجه بوده است افتخار هم نیست البته عمل بوظیفه کرده است بالآخره یک لایحه دولت پیشنهاد نیز نیست به بلدیه طهران تنها کمیسیون بودجه مقاومت کرد و گفت باید ولایات هم پاشد بعد در نتیجه همین بیاناتی که آقای وزیر معارف کردند ولایات را گذشتند برای ۱۳۰۷ این دیگر اینهمه حرارت بخراج دادن لازم ندارد . بعلاوه این لایحه دو شوری است وقتی که دو شوری شد آقایان هر نظری که دارند پیشنهاد میدانند میاید بکمیسیون و در آنجا مطالعه میشود و حل میشود جلوی پیشنهادها را که نگرفته اند نظامنامه اجازه داده است که هر قدر میخواهید پیشنهاد بگنید میتوانید میاید در کمیسیون بودجه درست میشود اینطور ایستادن که مرغ یک پا دارد دیگر معنی ندارد .

رئیس — رای میگیریم به پیشنهاد آقای اعتبار آقابان موافقین قیام فرمیند
(عده قلبلی قیام نمودند)

رئیس — تصویب نشد . آقای روحی پیشنهاد ختم

زوار — بندۀ مختلف

— ۱۲ —

آن است که آقایان موافق نباشند که فعلاً جلسه ختم شود و برای جلسه آقای اینمشله مضر جذب کرده و قع شود رئیس — ای میگیریم به پیشنهاد آقای روحی آقایان موافقین قیام فرمایند
(اغلب قیام نمودند)

رئیس — تصویب شد . قبیل مذاکرات میباشد برای جلسه آقای وزیر معرف و وزیر معرف — نمایندگان خبر کمیسیون بودجه راجعصلاح قانون انتخاب میتوانند بودجه این جلسه آقای جزو دستور شود رئیس — جزو دستور امروز هم بود . میباشد برای جلسه آقای — ۹۶ از آقایان تقاضا کرده اند آن روزهای سه شنبه نهم آن مجلس تعضیل شود جمعی از نمایندگان — صحیح است
(مجلس سه‌ربع ساعت بعد از ظهر ختم شد)

— ۱۲ —